

De NVSO Rommelpot

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR STRAATSBURG EN OMSTREKEN
ASSOCIATION NÉERL ANDAISE DE STRASBOURG ET SES ENVIRONS

December 2015, nr 5
130 leden

'De Rommelpot is een oud Nederlands muziekinstrument gemaakt van een aardewerk pot bespannen met e en varkensblaas waarin een stok gestoken wordt.'

In dit nummer:

- p.1 Nieuwjaarsreceptie
- p.1-2 Komende activiteiten
- p.2 Fietstochten
- p.3 Een bierbrouwer in de Elzas
- p.3 Gedichten/gedachten
- p.4-5 De Hema in Rivétoile
- p.6 Impressie Sinterklaasfeest
- p.7-8 Sinterklaasgedicht
- p.9 Waterloo en Nederlandse Kunst uit het Louvre
- p.10-11 Bezoekstips
- p.11-12 Het wonder van Empel, 8 december 1585
- p.12-14 Verslag Algemene Ledenvergadering
- p.14 Contributiebetaling
- p.14 Ev. Borrel: vrijdag 29 januari 2016

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging alsook de redactie en onze graphiste van de Rommelpot wensen U allen mooie Kerstdagen en een mooie afsluiting van 2015 met een zachte landing in een wenselijk goed 2016

De Permanente Vertegenwoordiger van het Koninkrijk der Nederlanden bij de Raad van Europa

Ambassadeur Onno Elderenbosch

en

het Bestuur van de Nederlandse Vereniging

hebben het genoegen

de leden van de Nederlandse gemeenschap met partner in Straatsburg e.o

uit te nodigen voor de Nieuwjaarsborrel op de Nederlandse Residentie op donderdag 7 januari 2016 van 19:00 tot 21:00

6, rue Erckmann Chatrian
67000 Strasbourg

R.S.V.P.:
STR- RSV@minbuza.nl

Komende activiteiten

Rondleiding Voodoo museum

Het museum (sinds 2013) is uniek in Europa. Het is een privé-initiatief (en de verzameling) van Marc Arbogast, oud directeur van de Brouwerij Fischer-Adelshoffen. Het museum is gevestigd in een oude watertoren (château d'eau) uit 1870 heringericht voor de ontvangst van dit museum. Op donderdagavond 4 februari 2016 om half zeven is er voor de leden van onze Vereniging een rondleiding.

Dit duurt ongeveer een uur waarna de deelnemers desgewenst nog even samen een hapje kunnen eten en het bezoek evalueren. De rondleiding gaat door bij een deelname van minimaal 8 personen. De toegangsprijs is 11€ per persoon.

Belangstellenden kunnen zich opgeven bij de organisator voor onze Vereniging, Paul de Coninck (0388332499/ 0608543148/ pauldeconinck@evc.net) vòòr 15 januari in verband met de logistieke voorbereiding. Geef ook even aan of u na afloop mee wilt dineren, dan kan Paul ook daarvoor het nodige regelen.

**4 februari 2016,
18:30, 4 rue de
Koenigshoffen,
Straatsburg**

Komende activiteiten

Filmavonden

Het ligt in de bedoeling ook in de komende maanden weer een paar (huiskamer) filmavonden bij één van onze leden te organiseren.

We denken aan bijvoorbeeld de volgende onderwerpen/films/ documentaires:

- Van verschillende kanten is gevraagd om nog een keer de documentaire over het lichten van de Russische atoomonderzeeër de Koersk te vertonen (zie de Rommelpot nr 2 van juni 2014 voor een

impressie van die filmavond). Hans van der Werf stelt de dvd weer graag beschikbaar.

- En actueler dan ooit na de regionale verkiezingen: La Conquête, een inzichtelijke en kritische (ondertitelde) Franse film over de opmars naar de macht van Sarkozy in 2006/7.

- Verder een aantal uitstekende speelse korte Nederlandse films van een paar jaar geleden over een breed scala van onderwerpen.

De data staan nog niet vast maar U krijgt er tijdig afzonderlijk de nodige informatie over.

Sjoelen

Het ligt in de bedoeling na het daverende success van vorig jaar, dit voorjaar weer een sjoeldag te organiseren. Er is al contact opgenomen met Joke van der Kwast om zich te verzekeren van de

assistentie van de 'Amis de Sjoelbak'. U wordt er tijdig afzonderlijk over geïnformeerd.

Ontspannen fietstochten... U bent altijd welkom

Een harde kern uit onze Vereniging aangevuld met enkele externe liefhebbers klimt ook bij minder weer nog geregeld op de fiets voor een tochtje Straatsburg naar Ulm of een aardige uitspanning daar in de buurt. Alles bij elkaar zo tussen de 50 en 60 kilometer.

Bijgaand een zonnige foto van een tochtje in midden december die de indruk wekt maanden eerder genomen te zijn. Hier ziet U Hans de Jonge met een Frans/Duitse (Peter) en Schotse (Arthur) fietsvriend.

Halverwege wordt altijd ruim gestopt voor een

soepele prettig besproeiende lunch, vooral voor de geestelijke conditie natuurlijk.

En voor wie binnen het deelnemersveld een royaal gebaar wil maken is altijd een passend object beschikbaar om dit duidelijk te maken zoals

hiernaast blijkt uit de foto met Joris van 't Land, ons nieuwe bestuurslid.

Coördinator van de tochten is onze vice-voorzitter Hans de Jonge. Hans heeft een lijstje van potentieel belangstellende fietsers die als het weer acceptabel lijkt en de agenda het toelaat een berichtje krijgen over een voorgenomen tocht. Wilt U ook, geheel vrijblijvend op het lijstje, stuur dan even een berichtje aan: hans@dejonge.org.

Een bierbrouwerij van de kleindochter van ons Vereningslid Dewa van der Giessen: Elisabeth van der Giessen!

We hebben in één van de eerdere Rommelpotten al eens aandacht besteed aan vrouwelijke bierbrouwers in Nederland en Litouwen maar nu hebben we ook een vertegenwoordiger van dit gilde hier in de Elzas: de kleindochter van ons Vereningslid Dewa van der Giessen, Elisabeth, brouwt, samen met Johanna Baghdadi sinds december 2014 haar eigen artisanale bieren:

BAT - 'Bière Aromes à Tiser', 20 rue Principale, 67440, Lochwiller (03 88 70 668).

Voorlopig gaat het om twee soorten beloftevol bier, "La Capricieuse", en een stout, "Sweet black coffee".

Onder andere verkrijgbaar in de bierwinkel in de rue des Frères in Straatsburg.

Proost!

Gedichten/gedachten... Het Fries en Friese poëzie

Dit keer vooral aandacht voor poëzie, Friese poëzie nog wel:

Eerst kort over het Fries: het (oud) Fries hield rond 1500 op als algemeen gebruikte taal, ook als schrijftaal want werd verdrongen door het Nederlands. De taal leefde voort op het platteland als volkstaal en werd door hoger opgeleiden als vermakelijk gezien. In de tijd van de Franse overheersing werd taal weer meer gezien als instrument om een volk te verenigen, het Friese in dit geval. Maar de taal van de plattelandsbevolking werd nog lang als te grof gevoeld.

Maar vanaf de tweede helft van de 19e eeuw kreeg het Fries de wind in de rug. Toch heeft het nog een eeuw geduurd voordat het Fries zijn algemeen erkende plaats kreeg.

Hennep in de zomerregen

Zacht vallen de eerste druppels op het blad.

*Het beweegt eventjes, het wordt glinsterend nat,
en over de akker trekt een geur, sterk en zoet,
uit zijn wiegebed zeilt mij de wind tegemoet.*

*De avond een droom, vlinders deden zich tegoed.
Terwijl de druppels zich tot zilveren draden rijgen
en het hennepblad de zomerregen dansen doet,
verbreekt, als een lied, mijn verlangen het zwijgen.*

'De redactie trof op de prachtige tentoonstelling over de indertijdse dada voorman Tristan Tzara in het MAMCS in Straatsburg (zie ook Rommelpot nr 4, jl. oktober) één van zijn met enige goede wil ook actueel toepasbare gezegden:

*'Ce n'est pas dada qui est absurde,
c'est notre époque qui est absurde'.*

In 1951 hebben de Friezen nog daadwerkelijk gevochten om hun taal in de rechtszaal geaccepteerd te krijgen.

Hier, met excuus voor de vertaling een sonnet van Jan Kooistra (1938-1992) uit 1959:

*Snuif de zwoele lucht op, hier hebben wij gelegen,
Dicht bij het gele graan, dicht bij het geurend groen,
En de gouden wagen zocht zijn hoge wegen.*

*Ik ruw en driftig als de hennep, heb je lief gekregen.
Ik heb je nodig, ik wil bij je zijn als toen,
Want jij bent zacht als zomerregen, zomerregen.*

De Hema in Rivétoile!

Als Nederlanders in den vreemde gevraagd wordt wat ze het meest missen scoort steevast de Hema hoog op het lijstje.

Dat geldt vanaf januari niet meer voor Nederlanders in Straatsburg/ in de regio want de Hema opent een winkel in Rivétoile (Straatsburg).

Lees hierover en over de relatie tussen de Hema-huisstijl en 'De Stijl' van onze Mondriaan en van Doesburg het informatieve artikel van ons nieuwe Verenigingslid Marc Wiers.

Binnenkort in Straatsburg: *De Stijl (van HEMA)*

Begin komend jaar komt de directe (en letterlijke) concurrent van Monoprix, de 'Hollandsche Eenheidsprijzen Maatschappij Amsterdam' HEMA naar Straatsburg. Vlakbij Leclerc in Rivétoile opent het warenhuis een middelgrote zaak waar het met 'Hollandse kwaliteit' probeert Franse consumenten te verleiden. En die verleiding zal 'm vooral in de vorm en kwaliteit van de spullen gaan zitten. Wat

veel Fransen (en wellicht Nederlanders) namelijk niet weten is dat die vormgeving diep geworteld is in het DNA van HEMA. Design is al jaren één van de belangrijkste wapenfeiten van de keten. Een vormgeving die haar oorsprong kent in de Nederlandse cultuurhistorie.

Van De Stijl naar huisstijl

Al snel na het ontstaan van de winkel (1926) ontwikkelt HEMA een sterk gevoel voor vormgeving en uitstraling. De winkels volgen elk decennium de laatste trends qua inrichting maar communiceren ook altijd de waarden van de winkel: dingen die je met plezier gebruikt (zoals het bedrijf zelf zegt op de site). Toch komt hier in de jaren '90 een beetje de sleet in. De winkels worden niet snel genoeg gemoderniseerd. Ze stralen met beige tegels en bruine schappen weinig frisheid uit. Ook het logo (met ronde worst-letters, zoals hierboven) ziet er oubollig uit.

Dat verandert in 2007 als het bedrijf kiest voor een

hele nieuwe vormtaal. Een huisstijl die al dan niet bewust verwijst naar de grote lijnen van De Stijl. Primaire kleuren en strakke vormen bepalen sindsdien steeds sterker de inrichting en het design van de winkels en marketing. Het huidige logo is inmiddels bijna negen jaar in gebruik en dient als basis voor de hele 'instore'-communicatie. Zo heeft HEMA alle drukke aanbiedingsborden, assortiment, uitingen en andere

Huidige logo, links dat uit de jaren '80

visuele uitingen zoveel mogelijk beperkt. In plaats hiervan zijn op de grote gekleurde wanden in hele grote moderne letters de hoofdcategorieën aangeduid ('kassa', 'keuken', 'mannen' et cetera). Door het gebruik van primaire kleuren zijn assortiment, services en looproutes intuïtief te vinden in de winkels.

Ontwerpwedstrijden

In het verlengde van de interne vormcultuur organiseert de winkelketen sinds 1983 voor jong talent een jaarlijkse ontwerpwedstrijd. Zo probeert HEMA bij te dragen aan vormgevoel onder haar klanten, maar wil het ook jonge getalenteerde ontwerpers aanmoedigen om met simpele en goede gebruiksartikelen te komen die mooi zijn om naar te kijken. De wedstrijd levert vele winnende producten op, waarvan een fluitketel in 1991 uiteindelijk in

productie wordt genomen. De ketel heeft een vaste dop die je dus nooit kunt kwijtraken, en krijgt vanwege de vorm de Franse naam *Lapin*. Een naam met voorspellende waarde, want inmiddels kent de keten ruim 40 winkels in Frankrijk. De winnaar is student aan de Gerrit Rietveld Academia, opnieuw een verwijzing naar de stijl...

De
designfluitketel *Le Lapin*

Dutch Design

Wie de HEMA-winkels (rechtsboven) vergelijkt met de Franse Monoprix (eronder) ziet onmiddellijk waar De Stijl-elementen van HEMA het onderscheid maken. Visuele rust, overzicht en transparantie die inmiddels over de hele wereld als Dutch Design bekend staan, geven klanten het gevoel dat ze zichzelf niet verliezen in het aanbod. Een strategische keuze die zich dus binnenkort hier in Straatsburg mag gaan bewijzen. Of liever: moet gaan bewijzen. Want uiteindelijk gaat het om de prijs/kwaliteitsverhouding en het aanbod, ook *pour les français*. En daarin heeft die Hollandsche Eenheidsprijzen Maatschappij Amsterdam nog wel

een slag te slaan. Want Fransen zijn over het algemeen behoudender en conservatiever in hun keuzes dan Nederlanders. Ook qua design.

Marc Wiers

ik@nrc.nl

Stroopkoeken

'2 printjes afhalen bij de HEMA' -staat er bovenaan mijn vrij lange boodschappenlijst. Bij de foto/serviceafdeling staat maar één verkoopster en voor mij een lange rij. Als ik eindelijk aan de beurt ben, schuif ik wat nors en ongeduldig mijn orderbon richting de mevrouw achter de kassa. Ik ontvang de door mij bestelde printjes en betaal het gevraagde bedrag. Dan vraagt de caissière op rustige toon: „Wenst u nog gebruik te maken van onze aanbieding?“, wijzend op de stapel stroopkoeken naast haar. „Nee, dank u. Daar word ik maar dik van“, antwoord ik kortaf. „Maar misschien wel gelukkig“, suggereert ze met zachte stem.

De Hema, ook voor onze geestelijk welbevinden

De Nederlandse NRC heeft een aardig rubriekje (ik@nrc.nl) waarin iedere week een ingezonden stukje wordt geplaatst van lezers die een anecdotisch voorval is overkomen. Zo trof ik een poosje geleden een stukje van een Hemabezoekster die een onverwacht goede raad kreeg:

Mondriaan en van Doesburg zijn niet meer weg te denken uit de wereld van het design, zoals het artikel van Marc ook adstrueert.

Mondriaan heeft zijn abstracte strikte kleurenwereld vooral in Frankrijk ontwikkeld maar niet helemaal...door de Eerste Wereldoorlog kon hij na en verblijf in Nederland niet terug naar 'zijn' Parijs. Hij heeft toen, vanaf 1915 anderhalf jaar in een kamertje in Laren gewerkt en geëxperimenteerd met wat later 'De Stijl' is gaan heten. Het was armoe... het was er te klein, te donker en te koud. Dat laatste vond ie vooral bezwaarlijk omdat zijn schilderijen niet goed droogden. Het huisje is door een locale stichting, de Dooyewaardstichting gered, overgeplaatst naar een ander erf, Eemnesserweg 30b en heringericht in

'de stijl' waarin Mondriaan er woonde. Het is op afspraak te bezichtigen en wordt, zoals het van Doesburghuis in Meudon, wisselend bewoond door kunstenaars.

Impressie Sinterklaasfeest

De invloed van onze voorvaderen op feesten her en der is groter dan we tegenwoordig realiseren. Neem Santa Claus... een regelrechte renegaat van onze eigen Sinterklaas. De ongelukkige kloon heeft het zelfs aangedurfd enige jaren een populariteitsduel in Sint's eigen 'homeland', Nederland aan te gaan maar Sint's originaliteit en zijn diepe worteling in de Nederlandse volkscultuur heeft de snodaard verdiend op achterstand gehouden.

Sint is en blijft ongemeen de grote roerganger in december voor jong en oud. Zoals ook weer bleek op het Sinterklaasfeest van onze vereniging op 6 december jl., in de Elzassische tijdelijke Nederlandse enclave: volle bak in het Maison des Sociétés in Schiltigheim...ruim 100 gelovigen.

Met een fantastische goochelaar die iedereen boeide door bijvoorbeeld

moeiteloos konijnen en meer uit hoeden te laten komen en er weer in te laten verdwijnen. Alle liederen waren weer bij eenieder paraat en als steeds weer enthousiasmerend begeleid door Jean Marie Fèvre. De zwarte Pieten in wervelende topvorm en Sint... geweldig, waardig en ongevoelig voor de tand des tijds.

We hebben ook weer van zijn wijsheid en observatievermogen kunnen genieten bij zijn traditionele jaargedicht, ook afgedrukt in dit Rommelpotnummer.

En er waren weer de nodige cadeaus voor de dit keer allemaal brave jongere gelovigen vergezeld van complimenten, goede raad en pedagogische suggesties. Het is duidelijk... met Sint's goede sturing wacht de ouders een ontspannen opvoedkundig jaar.

En de aankleding en verdere logistiek was ook weer creatief verzorgd met van alles aan genoegelijke happen, dranken en wat dies meer zij. Met dank aan de logistieke equipe van onze Vereniging. En een waarderende schouderklop voor Cloë Kochersperger vanwege haar heerlijke bisschopswijn!

En, Sint heeft beloofd om ook volgend jaar weer te komen, ondanks zijn alsdan ongetwijfeld weer overvolle agenda.

We kijken dankbaar en voldaan terug en zien naar volgende keer!

Sinterklaasgedicht

A: Alsace

Ah, l'Alsace, c'est si bon d'être ici
Avec les Zwarte Piet, mes chers amis
Et tous ceux qui croient en moi
Grands et petits, c'est vraiment la joie !

B: Brexit

Brexit, je wilt er niet van dromen
Net nu Grexit opt nippertje is voorkomen
Zijn we dan helemaal aant vergeten
Hoe Europa vroeger was uiteengereten?

C: Climat

Le climat se dérègle, ça devient chaud
Il faut réduire la conso', devenir écolo
Ou alors très bientôt
Vous me verrez ici en tongs et maillot !

D: Does' (Van Doesburg)

«Does' » a eu à Paris un prix qui l'honore,
La prestigieuse « Tulipe d'Or »
Pour avoir promu la culture néerlandaise,
Toutes les nouvelles ne sont pas mauvaises !

E: Ebola

Ebola, le virus, est presque vaincu.
Un autre fléau, auquel nous avons survécu.
Quel sera le prochain? Sexe, alcool, viande rouge ?
La vie nous tue, mais en attendant, que ça bouge !

F: Fifa

Fifa, Blatter, Platini en vele anderen
Duitsland 2006, Rusland 2018 en Qatar weer later.
Er valt veel te verbeteren en te veranderen
Sint leest –Fifa' met de 'F' van fraude, een
gigantische flater. ⁽¹⁾

G: Guerre

La guerre est toute proche, dans nos théâtres et nos
bars
Le rire et le chant attirent les barbares
Mais quoi qu'il puisse arriver demain
J'attendrai les djihadistes avec un verre à la main.

H: (François) Hollande

Die arme François uit Holland.
Arm, want hoe ie zich ook inspant:
de werkloosheid en de groei, dat gaat niet best.
Hijzelf heeft werk zat want de wereld, da's hier en
daar een wespennest.

I: Isis

IS, ISIS, wat wisten we er van, wat hadden we in de
gaten?
Het is nog erger dan we dachten met die gruwelijke
fanaten
Met godsdienst als voorwendsel voor macht en laf
geweld
Maar hier blijven mensenrechten in hoofdletters
gespeld.

J: Jeunesse

Ah la jeunesse, période bénie,
Pourtant aujourd'hui elle n'est pas sans soucis :
Entre sida, drogue et chômage
Je préfère presque garder mon âge !

K: Koning

Koning Willem Alexander... leuk, een gewone vent
op de troon,
En, Willem en ik zijn de pijlers van de Nederlandse
Club.
Jullie blijven bij elkaar door mijn staf en door zijn
kroon
Maar voorlopig wel even zonder 'Hup Holland Hup'.

L: Langue

Depuis la tour de Babel, les langues c'est casse-tête,
Pourtant désormais la loi est presque prête
Pour reconnaître enfin les langues minoritaires
Mais l'esprit jacobin règne chez les parlementaires.

M: Migrants

En daar waren ze dan, de migranten, niet heel
onverwacht.
Uit ellendig gebied en na een ellendige reis.
En nu niet gelijk de grenzen sluiten, da's
ondoordacht.
Maar wel grenzen stellen over wat kan, da's wel zo
wijs.

N: Nicolas (Sarkozy)

Nicolas, het duikelmannetje, daar is ie weer
Druipend van de affaires maar met ongebroken
ambitie.
De goede kandidaat en de slechte president van
weleer.
De Fransen geven hem toch niet weer zijn vroegere
positie?

¹ En nu schijnen België en Nederland ook geprobeerd te hebben beslissers ongeoorloofd te paaien bij hun poging om het WK voor '22 binnen te halen! Werkte niet, ze pakten het te krenterig aan.

O: Het Oosten

Het Oosten, het Verre, het Midden en dichterbij.
En mooi gedaan die interventies in Irak, Libië,
Oekraïne.
Geeft geen oplossing en wel meer stampij
En Israël in de bezette gebieden, volgens Sint ook
een verkeerde doctrine.

P: Pape

Pauvre Pape François, il n'a pas une vie facile,
Ça ne suffisait pas les prêtres pédophiles,
Vatileaks révèle de nouveaux scandales
Pour changer tout ça, il va avoir du mal!

Q: Queen Elisabeth

Maar niet alles is rumoer, chaos en onrust om ons
heen.
Zie Queen Elisabeth, 89, carrying on and staying
calm.

Een waardige vorstin, waar ze ook verschijnt en
verscheen
Sint geeft haar geen gouden tulp, maar wel een
gouden palm.

R: Région

La nouvelle carte des régions a été décidée,
C'était difficile, mais la position de Strasbourg est
sauvée
Désormais sont ensemble Alsace, Lorraine et
Champagne,
Mais les alsaciens mécontents restent en campagne
!

S: Sjoemeldiesel

Sjoemeldiesel, het nieuwe Nederlandse woord.
En Volkswagen plus de hele autobranche staat te
kijk.
Maar denkt u dat de sector zich daar werkelijk aan
stoort?
Er zullen boetes vallen maar reken Uzelf eerder arm
dan rijk...

T: Tramway

De Kehl à Strasbourg directement par tram
On va y arriver, rame après rame
Encore faut-il, pour voir la fin du conte
Que le niveau du Rhin monte, monte...(²)

U: Urgence

L'état d'urgence est décrété,
Au centre-ville, tout est bouclé
Et pour aller ou venir en France
Mieux vaut ne pas avoir trop d'urgence !

² De Rijn heeft geluisterd naar Sint... water is gestegen en
de brug ligt er!

V: Vitesse

Désormais tout va à pleine vitesse
Au travail et ailleurs, c'est un vrai stress
Mais à force de vivre en mode TGV
Faites attention : dérapage assuré!

W: Waterloo

Bij Waterloo denk ik vooral aan water en aan lozen
in de Rijn.
Maar ook aan de Rijnvaartcommissie die al 200 jaar
staat voor tolvrije vaart.
Het lozen wordt minder maar met tol gaan we terug
in de tijd
Want Duitsland vindt naast auto's ook schepen wel
weer een tolletje waard.

X: X-factor

Hebt u er ook wel eens genoeg van van al die
spelletjes op de TV ?
Zoals de X-factor, al de spellen, de beste kok of
pâtissier.
Ik zou het wel weten als ik mocht beslissen
Gewoon, veel meer stilte in plaats van die kwissen.

Y: Youtube

Wat is alles toch makkelijk geworden:
Alles van het youtube, elektronische spellen.
Waar is de tijd dat we nog ganzenbordden.
En gewoon persoonlijk contact. Helaas deels bye
bye.

Z: Z-generatie

Vroeger noemden we de opgroeiende jeugd
'teenagers'.
Da's ouderwets: die generatie heet nu 'screenagers'.
'Digital natives', zwerend bij hun I-phone en hun I-
pad.
Hoe de komende jeugd heet is niet bekend want de
'Z' is de laatste letter van het alfabet. (³)

³ De X,Y en Z generatie: X: 1956-'70 : 'niet lullen, maar
poetsen', Y:1975-'90 : 'Jobhoppen' en Z: 1990-heden:
'altijd online'

Waterloo en Nederlandse Kunst uit het Louvre

De redactie heeft in dit herdenkingsjaar al twee keer aandacht geschonken aan 'Waterloo' gerelateerde gebeurtenissen.

In de Rommelpot nr 3 (juni 2015) schetsten we de carrière van de zoon van de in 1795 naar Engeland gevluchte stadhouder Willem V, die na een korte periode als heerser over het hertogdommetje Fulda, zich door een Engelse staatsgreep terugvond als koning Willem I der Nederlanden.

In de Rommelpot nr 4 (oktober) onthulden we dat de slag bij Waterloo bijna door Napoleon zou zijn gewonnen als niet een schrander dappere Pruisisch officier behendig had gemanoevreerd met zijn troepen toen diens hoogste baas, de generaal Blücher een paar dagen zoek bleek.

En nu dan een historie die weliswaar weer met enig krijgsgeweld heeft te maken maar dit keer voor een nationaal kunstzinnig doel.

Wie tegenwoordig bijvoorbeeld rustig beschouwend in het Maurithuis voor de Stier van Paulus Potter staat (de schilder werd niet ouder dan 28 jaar!) beseft niet wat voor wilde taferelen dit doek heeft meegemaakt.

Bezitters plegen zich nogal eens aan het eigenmachtig inpalmen van kunst schuldig te maken. Zo ook de Fransen toen zij in 1795 de prachtige schilderijenverzameling van stadhouder Willem V met werken van Rembrandt, Potter, Rubens en talrijke andere meesterwerken meenamen naar Parijs, naar het nieuwe nationale museum, het Louvre⁴.

⁴ De Duitse bezetting heeft ook nogal wat daden van eigenmachtige toeëigening laten zien. Daarentegen hebben de Spanjaarden zich eeuwen eerder over het algemeen keurig gedragen. Voorzover valt na te gaan hebben Philip II en zijn edelen meestal betaald voor alle mooie werken die nu vooral in het Prado te bezichtigen zijn. Maar daarbij zij opgemerkt dat Philip dan ook geen bezetter in de Duitse en Franse zin was: hij was door erfrecht de wettige heerser in alle zeven provinciën (zie daarover ook de Rommelpot van maart/april van 2012).

Koning Willem I eiste na de slag bij Waterloo direct de kunstcollectie op maar de kersverse Franse koning Lodewijk XVIII en de Louvre directeur Denon gaven niet thuis.

De Pruisen hadden ook wat te vorderen. Die omsingelden domweg het Louvre, dreigden als eerste maatregel de directeur gevangen te nemen en wisten zo al snel talrijke werken terug te krijgen.

Nederland deed daarom hetzelfde: het Louvre werd omsingeld door Nederlandse maar ook Pruisische en Engelse soldaten want ook in die landen bestond weinig begrip voor de Franse houding na 20 jaar oorlogvoeren.

Aan de hand van een inventarislijst van de toenmalige (en eerste) directeur van het Rijksmuseum werden in een speurtocht van drie dagen de meeste (132 van de 200) schilderijen teruggevonden, waaronder de stier van Paulus Potter. Maar dat werk was inmiddels een echte publiekslieveling in Parijs was geworden. Het (opgerolde) schilderij kon dan ook alleen door dreiging met hard militair geweld en in gezwinde pas veilig door een joelende menigte geloodst worden.

Op 14 november 1815 hebben de schilderijen een triomftocht door het centrum van Den Haag gemaakt. Tegenwoordig behoren ze tot de verzameling van het Mauritshuis.

De overige werken zijn nooit teruggevonden.

Bezoektips

Tentoonstelling in Belfort en Montbéliard - 'Retour sur l'abîme, l'art à l'épreuve du génocide'.

Vaak vervaagt een expositie als die is opgedeeld over verschillende plaatsen. Maar niet hier... het zou te diep ingrijpen als U alles in één keer op één plaats zou moeten volgen. De tentoonstelling is sober van opzet, feitelijk. Dus geen kunst waar de vorm de inhoud overheerst.

Het gaat om tekeningen, schilderijen, aquarellen gemaakt tijdens de gevangenschap en om interpretaties van hedendaagse kunstenaars. Met daarnaast documentaires (geen speelfilms als Schindlers list), met opnamen uit de kampen, ook uit

Westerbork, Drenthe en bewaard gebleven manuscripten.

Sober en daarom ook zo aangrijpend.

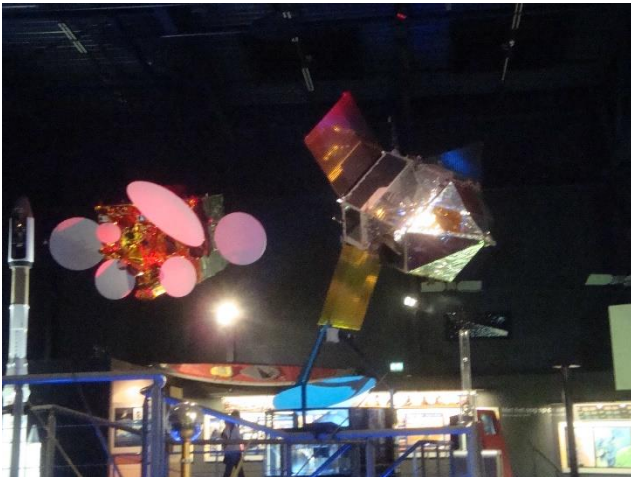
Info:

Montbéliard : Le 19, Centre régional d'art contemporain (0381944358).

In Belfort : Musée des beaux-arts - Musée de la citadelle - Théâtre du Granit - Ecole d'art G. Jacot (0384542551).

Vrij entrée. De tentoonstelling duurt tot 11 januari. Kijk voor meer info op internet even onder naam van de tentoonstelling.

Space expo in Noordwijk

Als U naar Nederland gaat in de komende tijd en iets anders wil dan de reguliere (overigens prachtige) musea zien, ga dan eens naar de Space-expo in Noordwijk.

Dat is de indrukwekkende museale expositieruimte voor de ruimtevaart en deszelve geschiedenis.

Het bevindt zich op het terrein van de ESA, the European Space Agency, waar 2500 mensen werken aan bijvoorbeeld het Europese alternatief voor de (Amerikaanse) GPS, om in hopelijk nooit komende barre tijden de navigatie voor Europa te kunnen waarborgen

Een geschiedenis die niet veel ouder dan 60 jaar is maar waarin zich in die relatief korte tijd

onvoorstelbaar snelle ontwikkelingen hebben voorgedaan.

U treft daar niet alleen alle mogelijke satellieten, zonnepanelen en voortstuwingsmotoren en een (te betreden) remake van het grote ISS-ruimtestation maar U treft er ook allerlei interactieve informatie over de eigenschappen en geheimen van het heelal.

En mocht u denken dat alleen de allerfijnste en gevoeligste apparatuur mee naar boven gaat...speel dan eens astronaut en voel alle trillingen bij een lancering. Dan weet U ook direct dat alle apparatuur 'wasmachineproof' moet zijn, oftewel niet stuk moet gaan bij de heftige starttrillingen. Indrukwekkend!

Adres: Keplerlaan 3, Noordwijk, 003171-3646489

Openingstijden: dinsdag tot en met zondag van 10-17.00

Nog meer Tristan Tzara

Mag de redactie aannemen dat U de prachtige tentoonstelling over Tristan Tzara gezien heeft in de MAMCS (we raadden het aan in de vorige Rommelpot). Het kan nog in elk geval tot en met 17 januari. En, als het U nieuwsgierig heeft gemaakt naar meer...ga dan naar Zürich waar U in het Kunsthaus van 5 februari tot en met 1 mei 200 kunstwerken kunt zien (van o.a.Max Ernst en Jean Hans Arp) die André Breton in 1921 stuurde aan Tzara voor een project dat helaas nooit gerealiseerd is.

Van Doesburg in Brussel

En noteer een bezoekje aan Brussel als het zo uitkomt waar in het Musée des Beaux-Arts van 25 februari tot en met 29 mei aandacht wordt gegeven aan werk en persoonlijkheid van Theo van Doesburg: *'van Doesburg, une nouvelle expression de la vie, de l'art et de la technologie'*. Het geeft voldoening dat naast Nederland en Frankrijk nu ook in België de medegrondlegger van 'De Stijl' in de spotlights komt.

En, een stille wens van Uw redactie... wordt het niet tijd dat er na de mooie biografie over Mondriaan ook over van Doesburg een dergelijk werk tot stand komt?

Het wonder van Empel, 8 december 1585

Soms lees je van in Nederland gesitueerde gebeurtenissen die hier te lande nauwelijks bekend zijn of waren. We kennen nu allemaal het verhaal van Hansje Brinker die een volle dag en nacht één vinger in een lekkende dijk hield en daarmee een watersnoodramp in Nederland voorkwam. Maar dat komt omdat een boek van Mary Mapes Dodge uit 1865 'Hans Brinker or the Silver Skates' waarin dat verhaal staat razend populair was in de Verenigde Staten. Zo populair dat hier in Nederland drie standbeelden zijn opgericht voor onze fictieve Hans om de vele vragen van Amerikaanse toeristen waar 'onze' Hans zijn heldendaad verrichtte, niet teleur te stellen. Er staan beelden in Spaarndam, Harlingen en... in Madurodam!

Een andere, meer op enige feiten gebaseerde gebeurtenis is wat in Spanje bekend geworden is als 'het wonder van Empel'.

De meesten van U zullen nauwelijks gehoord hebben van het dorpje/gehucht Empel, in Noord-Brabant, nu behorend tot de gemeente 'sHertogenbosch maar dat ligt in Spanje heel anders, en wel hierom:

Het is in deze decembermaand 430 jaar geleden dat daar een gebeurtenis plaatsvond die de Heilige Maagd Maria promoveerde tot schutsvrouw van de Spaanse artillerie.

In de winter van december 1585 waren 4000 Spaanse infanteristen ingesloten in het vrijwel helemaal door (Maas)water omgeven Empel door een Staatse vloot d.w.z. schepen en soldaten van de Republiek der Zeven Provinciën i.o. (in oprichting). We zitten midden in de 80-jarige oorlog.

De Spaanse troepen zaten dagen vast bij het kerkje van Empel⁵ leden honger en kou en juist toen overgave/ vernietiging onontkoombaar leek vonden zij een schilderij van de Heilige Maagd. De troepen zagen dit als een teken Gods en droegen een mis op met gebeden tot redding en zie...het begon plots keihard te vriezen, zo hard dat de Staatse schepen zich moesten terugtrekken en de Spaanse troepen over het ijs konden ontkomen.

De gebeurtenis heeft in Spanje zo'n diepe indruk gemaakt dat Maria tot beschermheilige van de Spaanse artillerie is uitgeroepen.

Elk jaar komen in december nog Spanjaarden naar het kerkje van Empel om dit wonderbaarlijke gebeuren te gedenken.

Historici houden het er tegenwoordig op dat de ontzetting eerder plaatsvond door de hulp van artillerie in Spaanse dienst onder gezag van Karel van Mansfeld, die in die tijd trouwens ook actief is

⁵ Het kerkje van Empel is in 1944 verwoest en in 2000 vervangen door een nieuwe kapel, gewijd aan Marie Onbevlekt Ontvangen. 'Onbevlekt' wil zeggen: vrijgesteld van de erfzonde, die wij, gewone stervelingen allemaal met ons dragen (zie foto).

geweest in de Elzas en hier een redelijk bloeddorstige naam wist op te bouwen.

Maar het blijft een mooi verhaal dat nog steeds waar is voor de Spanjaarden.

En mooie verhalen moet je niet te veel tegen het werkelijke licht houden, zoals bijvoorbeeld ook dat onze indertijds beroemde Nederlandse wielrenner, Wim van Est op de Galibier voorbij gefietst is door de plaatselijke éénbenige postbode. Gewoon waar, toch?

Verslag Algemene Vergadering op donderdag 19 november

De vergadering werd deze keer gehouden met niet geheel vrijwillig gekozen muzikale begeleiding in the Irish Pub in Straatsburg. Maar dat schiep een informele sfeer die verder geen afbreuk deed aan onze verplichtingen jegens het functioneren van de vereniging.

Opening:

Voorzitter Frank van Lamsweerde opende de vergadering rond half acht voor een selectief maar geconcentreerd gezelschap van (bestuurs)leden.

Er waren berichten van verhindering binnengekomen van Adrie Alvers, Joris van't Land, Monique Middelhoek en Patricia Weiss.

Jaaroverzicht van de voorzitter:

In zijn jaaroverzicht stond Frank vooreerst stil bij het overlijden van Piet van Klaveren en van de weduwe van Hugo Hertz maar memoreerde ook de gezinsuitbreiding bij Hans en Alexandra de Bruin met

dochter Sofia en bij John en Celine Ruijs met dochter Elsa.

Hij repte van een mooi actief achterliggend jaar en adstrueerde dat met de vermelding van het geslaagde Sintfeest, de mooie Nieuwjaarsreceptie in de residentie van onze Ambassadeur, de levendige Koningsdag met een actieve deelname van jong en oud bij de klassieke spellen en de ballonnenceremonie. Op de volgende Koningsdag wordt bekend gemaakt van wiens ballon de verst verwijderde terugmelding is ontvangen.

Verder de fietsklassieker Straatsburg-Ulm vice versa, de diverse filmavonden bij de leden thuis en natuurlijk het gezellige zinderend spannende sjoelkampioenschap van onze Vereniging, met als seniorenwinnaar Wibo Koopmans die spontaan toezegde lid te worden, samen met zijn Columbiaanse echtgenote. Bij de jongeren mocht Clémence Griffesjoen (6 jaar!) zich met de kampioenstitel tooien. Met veel dank voor de inzet van Joke van der Kwast en haar medeleden van de Amis de Sjoelbak uit Lampertheim.

Het bestuur is voornemens dit in elk geval in 2016 weer te organiseren.

De borrelavonden blijven op het vaste verenigingsrepertoire met de aansporing van Frank om daar meer 'body' aan te geven door bredere deelname.

En de Rommelpot blijft in de huidige opzet gehandhaafd met wellicht een wat compactere inhoud. Uit reacties van leden (en niet leden) blijkt er geregeld waardering voor de huidige formule.

Frank memoreerde ook het zeer op prijs gestelde initiatief van ambassadeur Onno Elderenbosch om direct bij zijn aantreden in november vorig jaar een cocktail voor de Nederlandse gemeenschap te organiseren.

En hij noemde de ook voor leden van de vereniging openstaande Cleveringalezing die in dezelfde maand is gehouden door prof.mw Titia Loenen.

Helaas kan de lezing dit jaar niet doorgaan hier in verband met drukte van de Ambassadeur en zijn staf. Maar Onno heeft toegezegd dat de lezing volgend jaar weer als vanouds doorgaat.

En Frank haalde ook de mooie activiteiten van de zustervereniging Theo van Doesburg nog even voor het voetlicht.

Onze vereniging heeft daaraan ook nog enige financiële steun verleend en Frank zelf heeft, met collega's aan diverse onderdelen daadwerkelijk meegewerkt, waarvan zijn te noemen bijvoorbeeld het prachtige januari concert in de Aubette en in maart zijn muzikale begeleiding bij de serie stille oudere Nederlandse films.

Sprekend over de activiteiten in de komende tijd noemde hij, natuurlijk, als eerste het Sinterklaasfeest op 6 december en ook de Nieuwjaarsborrel waarvoor we weer te gast mogen zijn op de residentie. En, eveneens in januari een bezoek aan het Voodoo museum. Om dit bezoek te laten slagen wordt gerekend op minimaal 8 aanmeldingen. Mededelingen over de preciese datum volgen nog (inmiddels vastgesteld op 4 februari-noot GC d B).

Verder komt er weer een swingende Koningsdag en, op 8 mei de fietsklassieker Straatsburg-Ulm vv..

En weer een sjoelmiddag. Gerard de Boer neemt contact op met Joke van der Kwast⁶.

Met daarnaast, afhankelijk van de belangstelling, waarschijnlijk ook weer een kleine cyclus van interessante films of Nederlandse kleinkunst bij één van de leden thuis.

Verder kwam het idee op van een voorjaarswandeling rond Mutzig met een bezoek aan het Maginot-fort aldaar. Henk Golz deed het dankbaar aanvaarde aanbod dit te organiseren.

En natuurlijk is er weer de maandelijkse ontmoetingsmogelijkheid op de verenigingsborrel op de laatste vrijdag van de maand.

En wie weet wat er verder nog opborrelt in de komende maanden.

Verslag van de penningmeester:

Hans de Bruin kon een zonnig beeld schetsen van de financiële situatie bij een ledenbestand van 80-90.

Hij kon wijzen op rond 2700 euro aan inkomsten waarvan 2260 euro contributie. Met Gerard de Boer onderneemt hij nog een rappèlronde onder de 10 leden (van de 80-90) die achterlopen met de betaling.

Aan de uitgavenkant staan de kosten van diverse activiteiten en ook de eenmalige kosten voor onderhoud website (200 euro) met vanaf nu een jaarlijkse bijdrage van 50 euro voor het bijhouden door Bart Kootstra. En verder is bijgedragen aan bijvoorbeeld de activiteiten van 'Theo van Doesburg' (300 euro).

Al met al heeft de vereniging ruim 5600 euro in kas (was ruim 5800). Een mooie balans.

Verslag van de kascommissie:

De commissie, bestaande uit Mieke Clavaux en Henk Golz had veel waardering voor het werk van Hans en is eveneens van mening dat de financiële situatie er goed uitziet. Tegelijk werden enkele suggesties gedaan voor precisering op onderdelen.

Decharge van de penningmeester en kascommissie/ verkiezing kascommissie:

De vergadering verleende onder applaus decharge aan de penningmeester en commissie met daarin de dank voor het verzette werk. Mieke en Henk toonden zich bereid ook in het komend jaar in de commissie te blijven.

Verkiezing en samenstelling van het bestuur:

Na de vorige ALV in 2014 werden de bestuursfuncties als volgt verdeeld:

Voorzitter: Frank van Lamsweerde;
Vice-voorzitters: Hans de Jonge en Gerard de Boer;
Secretaris: Gerard de Boer;
Penningmeester: Hans de Bruin;
Ledenadministratie: John Ruijs;
Assessoren: Adrie Alvers, Paul de Coninck, Monique Middelhoek en Patricia Weiss.

⁶ Gebeld met Joke...zij wil weer graag meewerken.

Alle aftredende leden werden nu herkozen: Adrie Alvers, Frank van Lamsweerde, Monique Middelhoek, John Ruijs en Gerard de Boer.

Tevens werd Joris van 't Land in het bestuur opgenomen. Joris had al eerder belangstelling voor deelname getoond.

Vaststelling van de contributie:

De contributie blijft ongewijzigd: 30 euro per familie en 20 euro voor een enkele persoon. De contributie voor jongeren, tot 18 jaar bedraagt 10 euro.

Rondvraag:

Desgevraagd zegde John Ruijs (int bestuur belast met de portefeuille 'ledenadministratie') toe dat er binnen enkele maanden een geactualiseerd ledenboekje beschikbaar komt.

Claudia Huisman bracht een initiatief onder de aandacht van een kleindochter van ons medelid Dewa van der Giessen: een eigen bierbrouwerij: bières BAT (BIÈRE ARÔMES-À-TISER, Contact@brasseriebat.fr).

Verder meldde Claudia de komst in januari as. van een Hemawinkel in 'Rivetoile' in Straatsburg wat mogelijk sponsormogelijkheden biedt.

In elk geval wordt aan beide mededelingen in de ev. Rommelpot (*deo volente* eind december) aandacht besteed.

Hierop sloot Frank de vergadering en zette het gezelschap zich aan een evaluerende maaltijd, in de pub of, voor diegenen die de achtergrondmuziek toch als iets te nabij hadden ervaren, in een belendend restaurant.

Gerard de Boer, secretaris, 30.11.15

Contributiebetaling

Het is het gemakkelijkst voor onze penningmeester, Hans de Bruin, als U de contributie voor volgend jaar in januari betaalt.

IBAN: FR76 3008 7330 0200 0118 0790 118

BIC: CMCIFRPP

Geen Verenigingsborrel op vrijdag 25 december!

Goede borrelaars,

Dit keer deze maand geen verenigingsborrel op de laatste vrijdag van de maand december. Het is dit keer ook wel een heel bijzondere dag: Eerste kerstdag! Een uitgesproken gelegenheid om het glas in eigen vrienden- of familiekring te heffen.

De eerstvolgende borrel wordt dan vrijdag 29 januari, waarschijnlijk weer in good old (maar wel vernieuwd) café Brant.

Colofon

BESTUUR

Voorzitter
FRANK VAN LAMSWEERDE
frank.vl@wanadoo.f
09 54 22 24 46 /
06 83 26 72 73

Vice-voorzitter

HANS DE JONGE
31 rue Kempf
67000 Strasbourg
hans@dejonge.org
03 88 31 60 25 /
06 12 52 54 92

Vice-voorzitter en secretaris

GERARD DE BOER
18 av. Général de Gaulle 67000
Strasbourg
deboergerard@hotmail.com
03 88 31 78 52 / 06 45 67 00 81
Penningmeester
HANS DE BRUIN
279 route de la Wantzenau 67000
Strasbourg
hansdebruin@free.fr
03 88 41 99 15 / 06 24 24 55 86
IBAN: FR76 3008 7330 0200 0118
0790 118 BIC: CMCIFRPP

ASSESSOREN

JOHN RUIJS
rommelpot@free.fr ; 09 52 246 246 / 06 52 520 500 18
ADRIE ALVERS
Adrie@comcraftfr.com; 03 88 10 18 30
MONIQUE MIDDELHOEK
Moniquedesportes@hotmail.com
03 88 71 81 51 / 06 85 90 14 76
PAUL DE CONINCK
pauldeconinck@evc.net; 03 88 33 24 99 / 06 08 54 31 48
PATRICIA WEISS
patulpi@hotmail.com; 06 73 54 29 93
JORIS VAN 't LAND
jorisland@mac.com; 03 88 41 85 26 / 06 15 66 60 270

REDACTIE

GERARD DE BOER
deboergerard@hotmail.com
06 45 67 00 81

HANS DE JONGE

hans@dejonge.org
06 12 52 54 92

VORMGEVING

ELENA MALAGONI

WEBSITE

BART KOOSTRA
www.nvso.fr

NVSO is aangesloten bij de Federatie van de Nederlandse verenigingen in Frankrijk

Lidmaatschap van de Vereniging: per kalenderjaar 20 euro per kalenderjaar voor alleengaanden en 30 euro voor gezinnen/ partnerships. Lidmaatschapsgeld te betalen bij de aanvang van het nieuwe jaar.